

Watzenrodowie byli związani z Toruniem znacznie dłużej niż Kopernikowie, przynajmniej od 1369 roku

Kim była matka patrona miasta?

Kamieniec, w której dziś mieści się Muzeum Mikołaja Kopernika matka astronoma - Barbara Watzenrode dostała w posagu, wychodząc za mąż.

W ostatnim „Albumie” pisaliśmy o rodzinie Mikołaja Kopernika ze strony ojca, opierając się na badaniach toruńskiego historyka i znawcy astronoma prof. Krzysztofa Mikulskiego z UMK. Dziś, również korzystając z ustaleń profesora, przyjrzymy się bliżej rodzinie ze strony matki patrona naszego miasta.

Watzenrodowie byli związani z Toruniem znacznie dłużej niż Kopernikowie.

Pierwsze wzmianki

O Watzenrodach w naszym grodzie pochodzą z 1369 roku. Z zapisek w najstarszej księdze ławniczej Starego Miasta wynika, że mieszkali tu wówczas trzech braci: Fryderyk, Albrecht i Jan. Nie wiadomo jednak, czy byli oni obywatelami miasta w pierwszym pokoleniu, czy też mieszkali tutaj już ich ojciec.

Przodkiem wszystkich żyjących w XV i XVI w. przedstawicieli rodziny był Albrecht (I) - ławnik staromiejski od 1377 roku. - Został nim po awansie brata Fryderyka do rady - wy-

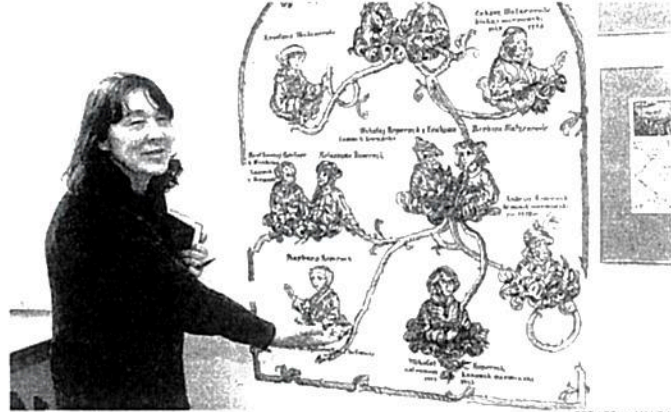
jaśnia prof. Krzysztof Mikulski. - W Toruniu obowiązywał bowiem zakaz równoczesnego zasiadania w jednym organie władzy - radzie lub ławie - braci lub ojca i syna.

W 1383 r. Albrecht I był już starszym ławy. Z kolei na drodze do wejścia do rady stanął fakt zasiadania w niej brata Fryderyka.

Prof. Mikulski przytacza: - Albrecht I ożenił się z nieznanego imienia córką Łukasza Russe, rajcy toruńskiego w latach 1370 - 1384. Mieli co najmniej pięciu synów: Fryderyka II, Albrechta II, Cezarego, Tylmana i Łukasza oraz trzy córki: nieznaną z imion zony Jana Warschaw i Jakuba Falbrechta oraz Barbarę, drugą żonę Gerharda Friese (ławnik od 1418 r., rajca w latach 1419-1435). Ich wujem był też Łukasz (II) Russe, rajca toruński w latach 1436-1442.

Najmłodszy syn Albrechta I - Łukasz I, czyli dziadek astronoma, musiał się urodzić krótko przed śmiercią ojca (+ ok. 1399 r.). Ożenił się późno, między 1434 a 1439 r. z Katarzyną, wdową po Henryku Peckaw, ławniku staromiejskim w latach 1426-1434. Miał ok. 40 lat.

Łukasz Watzenrode w 1432 r. został ławnikiem, a w 1439 r. awansował na starszego ławy, którym był aż do śmierci



Muzeum Mikołaja Kopernika - drzewo genealogiczne rodziny astronoma od strony matki

w 1462 r. Pozostawił po sobie troje dzieci: Łukasza II, późniejszego biskupa warmińskiego, Krystynę wydaną za długoletniego rajcę i burmistrza toruńskiego Tylmana von Allen (+ 1499) oraz Barbarę, żonę Mikołaja Kopernika starszego, ławnika z lat 1465-1483 i matkę naszego astronoma. W podziale spadkowym po ojcu Barbara wraz z mężem otrzymała m.in. dom przy ul. Świętej Anny (Kopernika nr 15), dom narozny

przy ul. Świętej Anny i Kokoszej (Żeglarska nr 23, obecnie róg ul. Kopernika i Żeglarskiej) z dwoma sąsiednimi domkami przy ul. Świętej Anny (Kopernika nr 14).

Największą zagadką

w wywodzie przodków astronoma było do niedawna pochodzenie zony Łukasza Watzenrode starszego.

Prof. Krzysztof Mikulski stawia tezę, że Katarzyna (około

1408 - 1476) pochodziła ze znanej rodziny toruńskiej patrycjuszowskiej Rusop i była córką Jana I Rusopa (około 1384-1416) i nieznannej córki Jana von Putten, a równocześnie siostrą Jana II Rusopa (około 1411-1451). Jej pochodzenie z rodziny Rusop, jak wyjaśnia profesor, poświadcza m.in.: dziedziczenie po bracie Janie łaźni za kościołem Najświętszej Marii Panny.

(KM)

9.05. 2013 GAZETA PONOWNO
TORUŃ - ALBUM REGIONALNY, s. 77